

اصرار به تخریب گرده‌داغ

توسط عده‌ای ناشناس

لجابت آشکار با شهروندان معترض

انتظار می‌رود مسئولان امر با متصرفان و مجرمان امر
بر خورد قانونی کرده و جلوی هرگونه دخل و تصرف
منابع و اراضی ملی برای همیشه گرفته شود

سرچشمه (۳)

پنجمه ۱۵ آبان - ۶ نوامبر ۲۰۲۵ - ۱۵ جمادی الاول ۱۴۴۷ - سال بیست و دوم - ۴ صفحه - شماره ۴۷۲ - ۱۰۰۰۰ تومان

کلاه‌مان پس معرکه است

اجازه‌ی نشو و نما بدهند

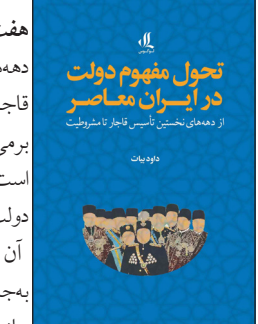
گفت‌وگو با مختار مهدی‌زاده، مدیر مجموعه‌ی فرهنگیان

هفت‌حوض (۲)

کتاب «تحول مفهوم دولت در ایران معاصر» حیف است در میان هیاهو گم شود

هفت حوض - کتاب از دهه‌های نخستین تاسیس قاجار تا مشروطیت را در برمی‌گیرد و در صدد

است که تاریخ مفهوم دولت را از زمان آستانه‌ای آن که به گواه محقق به‌جنگ‌های ایران‌وروسیه می‌گردد تا نهادهینه شدن قانون و دولت به واسطه مجلس مشروطه و تاسیس عدالتخانه در برگیرد.

رینهالد کوزلک، متفکر آلمانی و بنیانگذار روش و نظریه تاریخ مفهومی از جمله کسانی است که کمتر در ایران با روش و نظریه‌اش اثر و کاری تاریخی به انجام رسیده است. کار کردن با تاریخ مفهوم نیازمند کاری طولانی و دقیق در انبوه‌های از رسائل، روزنامه‌ها، خاطرات و… است. برای فهم تاریخ‌های ناهم‌زمان نمی‌توان هیچ منبعی را از قلم انداخت؛ از همین‌روست که اشرف کل و جزه به تاریخ نیاز دارد. از اشرف سخت‌تر درداختن مدلی برای ارائه است که بتوان هم اشارهای به تاریخ‌های ناهم‌زمان داشت. هم زمانی و در زمانی مفهوم را توضیح داد. هم دایره مفاهیم مختلف را با هم شنید و هم به فراز و فرود (بحران و انقلاب) مفاهیم اندیشید و هم‌زمان زگه‌های نهادهینه شدن این مفاهیم را به مثابه استقرار آن‌ها در تاریخ نشان داد.

در هر لحظه‌ای می‌بایست زمان حال را هم زمان با قلم‌روی تجربه و انتظار از آینده متجلی کرد و این کار را در لایه‌های زمانی مختلف می‌بایست به سر انجام رساند. کاری بس دشوار و نیازمند تسلط‌های زبانی، تاریخی، اجتماعی.

کتاب داود بیات هر چند بر مفهومی پیچیده و چندبعدی دست گذاشته، اما نواسته با محدودسازی و پرهیز از بازکردن بی‌رویه دایره مفهومی دولت، سیری جذاب از تطور این مفهوم را نشان دهد. بیات از جنگ ایران و روس و پرسش تاریخی عباس میرزایی در «چرا بی‌توسعه نیافتن» یا «به مانند غرب نبودن» آغاز می‌کند. تحول‌های مفهومی و هم‌زمانی ناهم‌زمان‌ها را در انواع رویکردها به دولت نشان می‌دهد. بعد به سراغ نگاه‌های ظل الهی پادشاهی می‌رود که هم‌زمان در نیمه اول قرن سیزدهم قمری وجود دارد. نشان می‌دهد که چگونه بارقه‌هایی از «تفکیک میان سلطنت و وزارت» در این دوران شکل می‌گیرد و ردی «عدالت و پارلمان» در برخی رساله‌ها خود را نشان می‌دهد. طبیعی است که در هر دورهای باید رد دولت در مفهوم قدیم را هم هم‌زمان دنبال کند.

تحول مفهوم دولت در ایران معاصر

در نیمه دوم قرن برآمدن امیر کبیر و بعد از آن میرزا آقاسی از دنبال می‌کند و از دو گانه‌ای که این دو می‌سازند و نگاه صوفی‌گرایانه آقاسی به دنبال تغییر و تحولات این مفهوم می‌گوید. اینکه مفهوم دولت در عمل و زبان به واسطه امیر کبیر و سپهسالار نهاده‌مندی شوند؛ از جمله موضوعات جالب توجه‌است.ملک‌ها، آخوندزاده و مستشار نمایندگانیه هستند که توانسته‌اند مفاهیم جدید از دولت را جایبندازند. اما هم‌زمان رساله‌های جهادیه مفاهیم قدیم دولت را بازتولید می‌کنند.یکی از نقاط اوج برای از نظر به عمل درآمدن و نهادمند شدن تعاریف جدید، زمان سپهسالار یا همان مشیرالدوله است. زمانی که هر چند کوتاه در ادامه نگاه‌های امیر کبیر دولت مدرن را به «منصه ظهور» می‌رساند. طبیعی است که مواجهه‌های تاریخی عناصر متعلق به مفاهیم قدیم اینجا پرتکنند. هماهنگو نه که بعدتر در نزاع شریعت و مشروطه به واسطه شیخ فضل‌الله نوری بازهم فرخوانده‌می‌شوند.

آخوندزاده وارد کننده مفهوم «ملت» به این میان است و آقاخان کرمانی «توده زنجیر» را به این مفهوم اضافه می‌کند. دوزمانه‌ای که جمهوری و جامعه را به دولت پیوند می‌زند. اما بیات تزلزل مفهوم دولت قدیم را در دو اتفاق پی می‌گیرد. اولی جنبش تنباکوست و بعد تر ناصرالدین شاه توسط میرزا رضا کرمانی. با برجسته سازی این دو دوره، به سراغ شب‌نامه‌ها و تلاش‌های اجتماعی و جمعی مردم می‌رود. سخنرانی‌های فراگیر و روزنامه‌ها برایش مهم می‌شود و از این‌روست که ملک‌المکملین و سید جمال واعظ را دو خطیب در میان مردم و برای گسترش این مفهوم در این میانه می‌بیند. تلگراف‌ها و نامه‌ها زمینه‌ای برای ورود مفهوم به میان مردم و فراگیر شدن آن می‌شود چیزی که از دل آن انقلاب مشروطه زاده می‌شود و به تبع آن در مجلس و با تصویب قانون و متمم آن و شکل‌گیری ارکان دولت و از همه مهم‌تر توجه به تمایز قوای شکل گرفته دولت مدرن خود را نشان می‌دهد.

کتاب از دیدگاه من جزئیات جذابی دارد. هر چند که برای پرهیز از طولانی شدن معلوم است که سریع از مفاهیم می‌گذرد. کتاب را که از اتفاق در یکی از موسسات اندیشه‌ای در قم دیدم، به خاطر اشتراکش با پروژه فکری‌ام «تاریخ مفهوم عدالت» ادامه در ستون کافه نادری (روبرو)

میان‌خیابان‌های آرام و تاریخی زنجان، جایی که بسیاری از بناهای قدیمی به سکوت و بی‌توجهی سپرده‌شده‌اند، یک‌نقطه‌ی نورانی و زنده وجود دارد: «فرهنگان». مجموعه‌ای که شش سال پیش با آرزو و انگیزه‌های بزرگ پا گرفت تا روح فرهنگ و اندیشه رادشهری که فرصت‌های فرهنگی‌اش محدود است، دیده‌ه و مردم را به گفت‌وگو

و کتاب‌خوانی فرا بخواند. مختار مهدی‌زاده، مدیر این مجموعه، با خاطره‌ای روشن از روزهایی که در تهران تجربه موفق راه‌اندازی کانون زبان را داشت، تصمیم گرفت همان شور و نشاط فرهنگی را به زادگاهش زنجان بیاورد. او بنای قدیمی راه‌آهن زنجان را

که سال‌ها به عنوان انباری به حاشیه رانده

شده بود به صحنه آورد و در کانون توجه عموم قرار داد. این مرکز فرهنگی از زیر سایه‌ی فراموشی بیرون آمده و اینک چون چشمه‌ای در جنوب شهر می‌درخشد. ساختمانی که حافظه‌ی صدساله‌ی شهر است اینک به فضای برای کتاب، هنر، گفت‌وگو و یادگیری تبدیل شده و تالار مشاهیر و کافه کتاب و فضای تاریخی آن میزبان نسل‌های مختلف می‌شود و فرهنگ را از قفس ادارات و محدودیت‌ها رها می‌کند.

اما راه آسان نبوده است؛ محدودیت‌های اداری، رکود اقتصادی، و چالش‌های اجتماعی و فرهنگی، هر روز تلاش برای پویایی این مرکز را سخت‌تر می‌کرد. با این حال، عشق به کتاب، هنر و بالندگی فکری، او و تیمش را به ادامه مسیر وامی‌داشت؛ مسیر دشواری که نشان می‌دهد حتی در شهری کوچک، با همت و پشتکار، می‌توان نور فرهنگ را روشن نگه داشت و امید را به دل جامعه باز کرد.

این گفت‌وگو روایت تمام‌شواری‌ها و دستاوردهای فرهنگان است؛ از شور و شوق آغاز به کار تا مشکلات اقتصادی و محدودیت‌های اداری، و در عین حال، امید به آینده‌ی روشن که فرهنگ و کتاب می‌توانند

برای شهری مثل زنجان بسازند. گفت و گوی ما را به‌مدیرمجموعه فرهنگان بخوانید.

جناب مهدی‌زاده به عنوان مسئول نخست از چند و چون شأن نزول فرهنگان برای ما بگویید و اینکه چه شد سر از فرهنگان در آوردید و در بدایت امر با چه امید و انگیزه و برنامه‌ای فرهنگان را راه‌اندازی کردید؟

ده‌سال پیش بنده در یک مجموعه‌ای در تهران فعالیت داشتم. به عبارت دقیق‌تر من مدیر نشر «یابییه» «فرهنگان» بودم که از ده سال پیش کارمان را آغاز کرده‌ایم. در فرهنگان تهران، نقد کتاب و رخدادهای فرهنگی رونق قابل قبولی داشت ولی وقتی به زنجان می‌آمدم این شهر را فاقد یک چنین فضا و تمهیدات فرهنگی لازم می‌دیدم و از این وضعیت خلوت و کسالت‌بار متاثر می‌شدم، با خودم گفتم باید برای یک تکاپوی فرهنگی اینچنینی، کارکنیم و همین درغناغه باعث شد تا به راه‌اندازی فرهنگان در زنجان آستین بالا بزنم. البته باید بگویم که من در زمانی که معاون اجرایی «کانون زبان» بودم، کانون زبان زنجان را راه انداختم و این تجربه‌ی بسیار موفقیت‌آمیزی بود، به طوری که حتی زمینی را به این منظور گرفتم و ساختمانی را بنا کردم و الان زنجان تنها شهری است که کانون زبان ایران در آن استیجاری نیست، با یک چنین تجربه‌ی اقدام به راه‌اندازی فرهنگان در زنجان کردم و با خود اندیشیدم اگر محل و مکانی دولتی را بتوانم اجاره کنم و کتاب فروشی را با آن سبک و سیاقی که در تهران و شهرهای بزرگ هست، راه بیندازم کار مفیدی کرده‌ام. به هر صورت در رفت و آمدهایی که برای دیدار پدر و مادر و بستگانم به زنجان داشتم، هر دفعه که از مقابل این بنای تاریخی رد می‌شدم و می‌دیدم که تبدیل شده به انباری و… خیلی غصه‌ام می‌گرفت. با خودم می‌گفتم چرا باید این فضاهای جمع‌آوری‌صندلی‌های اسقاطی یا مواد شیمیایی و اسیدی و غیره باشد. خلاصه بنای قدیمی راه‌آهن را برای راه‌اندازی فرهنگان انتخاب کردم و بعد از دو سال تلاش و تقلا و دوندگی توانستم این فضا را اجاره کنم. بعد از تحویل آن، سه‌ماه طول کشید تا آنجا را برای کار و فعالیت‌های فرهنگی آماده کنیم و البته آماده‌سازی آنجا برای ما بسیار هنر‌زناور بود ولی وقتی که آماده شد خستگی را از تن ما زدود. به هر حال ما فضا را آماده کردیم و محصولات فرهنگی، از کتاب گرفته تا هدایای فرهنگی و نوشت‌افزار و صنایع دستی و غیره را فراهم کردیم و یک تالاری به تصاویر مشاهیر و بزرگان جهان، ایران و زنجان اختصاص دادیم که در آن مقطع در زنجان کار تازه‌ای بود.

در هر صورت ما کتاب فروشی را راه‌انداختیم ولی بعد از پنج شش ماه، خوردیم به ویروس خطرناک کرونا و در حقیقت ده سه سالی که تمام جهان درگیر آن بود، کار و بارهای مختلف در تمام دنیا کمی دچار اختلال شده بودند، بنابراین ما نیز آن رونق سابق را برای کار و فعالیت فرهنگی از دست دادیم. ولی از پای ننشستیم و تلاش کردیم که در همان ایام، با رعایت یک سری

کلاه‌مان پس‌معر که است

اجازه‌ی نشو و نما بدهند

گفتگو با مختار مهدی‌زاده، مدیر مجموعه‌ی فرهنگان

حسین نجاری

پروتکل‌های بهداشتی، برنامه‌های مان را اجرا بکنیم. شاید ما یکی از شهرهایی بودیم که بیشترین رخداد را در همین برهه بر گزار کردیم. به‌همین ترتیب «شب‌های بخارا» را به همکاری آقای دهباشی در زنجان برگزار کردیم. در هر صورت ما فرهنگان زنجان را راه‌انداختیم و امید به این که هم‌شهریان ما از آن استقبال نموده‌و یک تجربه‌ی دیگری از نوع عرضه‌ی کتاب و محصولات فرهنگی را تجربه‌کنند مثل تجربیاتی که در تهران و دیگر شهرهای بزرگ کشور قابل لمس بود.

بعد از ۱۶ سال فعالیت بر تِر لاپم فکر می‌کنید چه قدر توانسته‌اید به اهداف خود نزدیک شوید؟

شش سال نه بلکه وارد دهمین سال فعالیت خود می‌شویم اما این که چه قدر توانستیم به اهداف خود نزدیک شویم باید بگویم شوربخانه به دلیل بسیاری از مسائل پیش‌بینی نشده در شهرهای کوچک که من آگاهی چندانی از آن نداشتم دچار فراز و فرودهای عجیب‌وغریبی شدیم.

من از ۱۸ سالگی که در دانشگاه قبول شدم از زنجان آمدم به تهران و نهایتاً سالی ۲۰۱۵ روز برای دیدن خانواده و اقوام به زنجان سر می‌زدم، بنابراین درک یک چنین ویژگی‌های شهری مثل زنجان از ذهنم دور شده بود و بعد از ورود به عرصه، دیدم که کار کردن در شهرهای کوچک، سخت است. به‌خاطر این که چشم و هم‌چشمی‌هایی خیالی‌هاوبرخی‌موانع دیگر باعث می‌شود که خیلی کارها آن گونه که مورد انتظار است پیش نرود قبل از شروع کار با توجه به آشنایی‌هایی که با مسئولین و مقامات بومی داشتم انتظار این بود که کار به شکل راحت‌تر و روان‌تر پیش برود ولی متأسفانه ما نتوانستیم به آن شکلی که باید، مشکلات مان را حل کنیم. به‌عنوان مثال در شهری مثل تهران به سادگی، رخدادهارا برگزار می‌کنیم بدون این که از جایی اجازه‌ی بگیریم ولی در زنجان اگر بخوایم یک رخداد فرهنگی معمول مثل حافظ‌شناسی و با نقد کتابی را برگزار کنیم حتماً باید از اداره ارشاد اجازه بگیریم، از پلیس راه‌آهن اجازه بگیریم و برنامه‌های مان را به اطلاع آن‌ها برسانیم و این یعنی پیچیده کردن کارهای معمول فرهنگی، مدنی و بعد از مدتی خود به‌خود سخت و نفس‌گیر می‌شود.

اساساً این موانع و مشکلاتی که ما در زنجان داریم در تهران و شهرهای بزرگ اصلاً موضوعیتی ندارند، انگار که ما در یک جهان‌سومی از ایران یا به هر صورت در صورتی که در تهران و دیگر شهرهای بزرگ، هرگز این موانع مطرح نیستند. من در تهران که حضور دارم، به راحتی و بدون هیچ مشکل و موانع و مسئله‌ای، برنامه‌های «بخارا» در تهران و مواردی از این قبیل را بدون هیچ‌مانعی برگزار می‌کنم در صورتی که در زنجان عملاً در مواقعی، موانع خیلی جدی می‌شوند. اگر به خاطر داشته باشید ما برنامه‌ی بزرگداشت آقای «دهباشی» را که قرار بود دکتر «شفیعی دکتنی» هم در آن برنامه حضور پیدا کنند، به دلیل یک سری موانع و بدسلیقه‌گی‌های مسئولان شهر نتوانستیم برگزار کنیم در صورتی که همین برنامه دو ماه بعد در شهرستان ابهر برگزار شد و اگر چه سطح برنامه نازل بود ولی به هر صورت در شهرستانی مثل ابهر برگزار شد. وجود این تناقضات و این نادانم‌کاری‌ها عملاً افراد را خسته و ناامید می‌کند.

ولی با همه‌ی این کاستی‌ها و نارمادی‌ها همچنان تلاش و تقلا‌ی فرهنگی شما قابل تحسین است و فراهم کردن مجموعه‌ی فاخری مثل فرهنگان برای شهری مثل زنجان ظرفیت فرهنگی آن‌مغتنم است، امیدوارم مسئولان امر با سعه‌ی صدر، عرصه‌های تجلی شمایل فرهنگی شهر را نیز مسیر اجرای برنامه‌های فرهنگی را فراخ‌تر کنند تا در توسعه‌ی ذهنیت و عینیت فرهنگی این شهر و دیار تاثیر

دیجیتال چاپ می‌کند و تمام و این حقیقتاً فاجعه‌است.

دولت هم متأسفانه ده، دوازده سالی است که کمک آنچنانی به ناشرین در رابطه با چاپ کتاب نمی‌کند. یعنی کمک‌اش هم باید کاغذ و مقوا و فیلم و زینک باشد که هیچ کلام از اینها را دیگر به‌ناشر نمی‌دهد. اگر هم هرز گاهی کمکی بکند به آن دسته ناشرانی است که یک‌سری کتاب‌های خاص مورد توجه دولت و حاکمیت را چاپ می‌کنند. خلاصه تا آنجایی که بنده اطلاع دارم از دولت ریسی به بعد هیچ سهمیه‌ی کاغذی به ناشرین تعلق نگرفته است. بنابراین وقتی که در یک چنین وضعیت کتابی چاپ می‌کنید یا یک کتاب ۵۰۰ صفحه‌ای قیمت‌اش بالای ۵۰۰ هزار

تومان می‌شود و بلطبع کتاب‌خوان هم نمی‌تواند با چنین قیمتی آن را بخرد، در نتیجه اوضاع می‌شود همین چیزی که الان تجربه‌اش می‌کنیم. بعضی وقت‌ها من هم ناامید می‌شوم از این که برای چی این کتاب‌فروشی را باز کردم. در این فضای ۶۰۰ متری بعضی روزها کل دخل ما می‌شود زیر سه و نیم میلیون تومان و این چه قدر تلخ و غم‌انگیز است. در مجموعه‌ای که ۷۸ نفر در آن کار می‌کنند، چنین دخل و درآمدی هولناک است. به همین دلیل هست که خیلی از کتاب‌فروشی‌ها در تهران و شهرستان‌ها تعطیل می‌شوند. دولت هم اصلاً کتش نمی‌گزد که چرا این‌ها تعطیل می‌شوند. این مسائل در دراز مدت آثار محرب خود را خواهد گذاشت. این طرف داستان هم غم‌انگیز است، یعنی وقتی که پدر و مادر اهل مطالعه نباشند فرزندان آن‌ها هم اهل مطالعه نخواهند بود. جاری‌کار به نظر من این است که ما به هر طریقی که شده باید کتاب را در دسترس افراد قرار بدهیم، مردم را آگاه بکنیم و برای مطالعه‌ی آن‌ها برنامه‌هایی را بچینیم. من بارها دیدام خانواده‌هایی را که پترزای چهار صد، پانصد هزار تومانی می‌خرند ولی یک کتاب دوست هزار تومانی را نمی‌خرند. این همان عقب‌ماندگی فرهنگی و به هم ریختن اولویت‌های زندگی استاندارد است. ما باید راهی را پیدا بکنیم که کتاب در دسترس مردم قرار بگیرد، کتابخانه‌های مان بیشتر بشود که لان کتابخانه‌های کانون و یا مرکزی از این قبیل خیلی رونق نازارند. در دوره‌ی نوجوانی، ما وقتی توانایی خرید کتابی را نداشته‌یم، می‌رفتم کتاب را از کتابخانه امانت می‌گرفتم ولی الان مراجعین به کتابخانه‌هاهم کاهش پیدا کرده و با این روندی که داریم پیش می‌رویم به یک فقر و حشنتاک فرهنگی خواهیم رسید. من امیدوارم آن‌هایی که دلشان به حال این مرز و بوم و این فرهنگ و تاریخ می‌سوزد راه‌هایی را برای بروزرفت از این فاجعه پیدا بکنند و گر نه کلاه‌مان پس معرکه است. امیدوارم در کنار موسسه‌ای مثل «مهراهن» یک موسسه‌ی خبریه‌ای در حوزه‌ی کتاب و نوشت‌افزار راه‌بفند که اول‌مهر نیازهای نوشت‌افزاری این‌ها همه و همه باید از طریق خانواده، مدرسه و جامعه به‌نسل‌ها منتقل بشود. متأسفانه الان این اتفاقات نمی‌افتد

امروز ما در یک فقر و نداری فرهنگی به سر می‌بریم که برای جامعه بسیار خطرناک و به عبارتی سم مهلک است. در این شرایط همه به فکر خودشان می‌شوند تا دیگری، ما تا دیگر خواه‌ناشیم و به دیگران اهمیت ندهیم و با آن‌ها مدارا نکنیم و وفاقی نداشته باشیم نمی‌توانیم زندگی بهتری برای خودمان بسازیم. « تو کز محنت دیگران بی‌غمی / شاید که نامت نهند آدمی.» با این حساب، به نظر می‌رسد رخوت و رکود ناگواری بر بازار و صحنه‌ی حیات فرهنگی شما حاکم است. این اوضاع اسفناک نیازمند چه ملاحظات و الزامات متقابل‌ی است، به هر حال قوام و دوام هر بازاری به مشرتن آن بستگی دارد و شما با جان شفته در این جهان آشفته چه می‌کنید؟

داستان چاپ و نشر و کتاب‌خوانی، داستان پر آب چشمی است. هیچ وقت ما در این شرایط نبودیم، شرایط اسفناوری است. تیراژ کتاب به کمتر از صد جلد رسیده است و میزان مطالعه و کتاب‌خوانی مناسب‌به‌خیلی از کشورهای دیگر بسیار در سطح پایینی قرار دارد. متوسط معدل دانش‌آموزان در آمارهای اخیر‌ی که خود آموزش و پرورش اعلام کرده، ده و نیم است. این عدد در شهری مثل زنجان حدود هشت و خورده‌ای است. و این یعنی فاجعه! قبولی‌های کنکور نیز همچنان اسفناور است و از چهار صد و سی چهل هزار شرکت‌کننده در کنکور تنها ده‌هزار نفر شان حائز شرایط بودند. بقیه صرفاً برای پر کردن دانشگاه و تامین دانشجوی مورد نیاز دانشگاه‌ها مورد پذیرش قرار می‌گیرند و به مطالعه کتاب، به‌خصوص بحث نقد و رورنمایی کتاب داشته باشند. این قبیل فعالیت‌ها را باید بیشتر کرد و علیرغم استقبال همیشگی ما از شهروندان و در اختیار گذاشتن فضای فرهنگی برای اصحاب فکر و فرهنگ، هنوز آن استقبال مورد انتظار ایجاد نمی‌شود. اینجا را با مجموعه‌های فرهنگی تهران، مثل فرهنگان فرشته یا فرهنگان پاسداران مقایسه نمی‌کنم و اصلاً قابل مقایسه نیستند. ولی به هر حال یک انتظاراتی هم از شهری مثل زنجان داریم و این… ادامه در سرچشمه (صفحه‌ی ۳)

موج‌پیداری

آشیق «مسلم‌دن خاطره‌لریم» از نشر آیدین خزر منتشر شد

هفت حوض - کتاب «آشیق مسلم‌دن خاطره‌لریم» راویتی از زندگی و داستان آشیقی، آشیق مسلم عسکری؛ توسط دکتر محمد رزاقی، نویسنده و پژوهشگر عرصه‌ی فرهنگ و ادبیات ترکی از انتشارات «آیدین خزر» چاپ و منتشر شد. در مقدمه این کتاب که به زبان ترکی نوشته شده، آمده است: آشیق علسگر دغیش: آشیق اولوب دیار- دیار گزنین، ازل باش دُن پُر کمالی گر کدیر او توروب وورماقدا اندین بیله معرفت علمینده دولوگر کدیر

آشیق اوز خالق‌ی نین تاریختی، کولتورونو، دیلینی جاتلی اولاق ناسالان لار اچینده یاییب آن‌لار ن شخصیت دیر اورمودا آشیق محمد حسین دهقان، تبریزه در رحمتلیک آشیق غافار ابراهیمی، آشیق حسن اسکندری، قوم و سواده رحمتلیک آشیق مسیح‌الله رضایی، قیدار - خاندانده رحمتلیک آشیق یارمحمد و آشیق عرب، خرم‌درده آشیق کلابعلی داوود بیگی، زنگان و طاریم‌دا آشیق مسلم عسگری بو آشیق شخصیت‌لر اچینده سابعاق اولار. آدلارینی وئردی‌گیمیز آشیق‌لار لار اخیندان کؤرشمه‌ودوستلوق لاریمیز اولوموشلور. آدلارینی سایدیغیمیز آشیق‌لار نین باشلاملاری آشیق موسیقی‌سی و تاریخی ایله ایچ- ایچه اولموشلور. بو آشیق‌لار ن حیات‌لارینی اؤیریمیزه موسیقی تاریخیمیز ن ده بعضی بؤلوملرینی اؤیرنمیش اولوروق.

زنگان آشیق موسیقی و ادبیات تاریختی بیلمک ایچین، شفاهی تاریخ چوخ اهمیتلی دیر. گونومه‌وقدر بو موسیقی یترتجه‌ده کؤرگومیش بو سبب‌له یازلی سندو مکتولار چوخ اؤزیدیر. ۱۳۷۹ د آشیق موسیقی سینه باش‌لایان علامیمز ۱۳۹۷ لیلینده تورک‌بین از میر نهم‌زینده اولان انکه (EGE) دانشگاهیندا فوق لیسانس تنزی له آکادمیک بیر چالیشما ایله نتیجه آلدی. بو تنز ده ایران و زنگان آشیق مکتبلرینی تالیبت، علمی بو متودلا آشیق موسیقی سی و ادبیاتی نى شفاهی سکیللان یازلی قالیبه داشیدیق. مکتولاشان آشیق صنعتیمیز نین شفاهی تاریخی بؤلومو خاطرلر طرف‌لایین یولایلیب قورونمالی ایدی. اوستاد آشیق مسلم عسگری ایله ۱۳۷۸ دن باش‌لایان بیر دوستلوق و ائشیندیکیم خاطرلر زنگان آشیق تاریخی نین یازیم‌لهمیش بیرلر چلمسی دیر.

۱۳۹۶ شمسی ایلی نین سون آیی حاجی مُسلم ولیعصر بیمارستانیندا بستری اولدو. بیر نتیجه‌گون که‌مادالان اوستاد مُسلم عسگری شکر‌لر اولسون بئنی نساغلیغینا قیادت‌ی، بو دؤنمه خاطرلر لادییغیم بونو خاطرلر ی یازماغانیت اتندیم. بو خاطرلر در له‌ماتته صاحب چیخماق ایچین اولدوغو کیمی یازیلدی. بو خاطرلر ی اوشونوجا بیر صنعت ایل لر بوو نجهحفاظه‌تین لایقینب یاشامسینت گؤزه‌جکسین.

زمان و امکان اولسا آیری آشیق‌لاریمیز ن دا خاطرلر برنی انشایدیب، یازما چوخ قیادلی لیر بیر ایش اولاقایدیر. هملیک اوستاد آشیق مسلم عسگری نین ائشیندیکیم خاطرلر ی، موسیقی سنوراسالاریمیز تقدیم‌لئدیریم.

دکتر محمد رزاقی

استابول ۲۰۲۵

ادامه‌ی یادداشت مندرج در کافه فیروز

جذاب یافتم. بعد که خواندمش احساس کردم چقدر نویسنده‌ای که افتخار آشنایی‌اش را نداشته‌ام؛ خوب در این وادی قلم زده است و چه آگم می‌شوند.

کمی پیش کار از شما نزد دکتر حسین کمالی «مفهوم خدا و انسان در تهران» را می‌خواندم. کار در همان پایه تاریخی و همان روشی که دوستش می‌دارم. مردم برای دواد بیات در موضوع دولت را مانند آن کار دیدم؛ هر چند که بیات حتی به شکل مختصر به پیش از زمان آستانه‌ای نگاه‌ی نینداخته؛ اما کمالی متفاوت‌تر این مفهوم را پی می‌گیرد. بعدتر درباره آن کتاب هم خواهیم نوشت.

درگذشت‌نبوی فریخته، زندیادقمر خانی، همسر گرامی نویسنده و پژوهشگر پیشکسوت شهر زنجان جناب استاد ذبیح‌الله شاهمحمدی موجب نثار و تالم عمیق ضمن ضمن عرض تسلیت به یکایک داغدیدگان از درگاه‌الوہیت برای آن نبوی نجیب و باوقار آرامش ابدی آرزومندیم.

روحشان شاد و یادشان گرامی باد

مطبوعه‌ی هنفگی موج‌پیداری

خانواده‌ی شریف‌شاهمحمدی

درگذشت‌نبوی فریخته، زندیادقمر خانی، همسر گرامی نویسنده و پژوهشگر پیشکسوت شهر زنجان جناب استاد ذبیح‌الله شاهمحمدی موجب آندوه‌شد، ضمن عرض تسلیت به یکایک داغدیدگان از ایزد متعال برای آن نبوی فاضل آرامش ابدی آرزومندیم

سلمان کریمی، فریده شایسته‌فرو

پیاده‌راهی که به فنارفت

حسین نجاری

سرچشمه - پیاده‌راه‌های بخش مهمی از طراحی شهری مدرن هستند که معددی نامیزم شهری، رفاه‌شهر و نندو کاهش اثرات منفی خودروها به شمار می‌روند و جزء ابزارهای مهم طراحی شهری پایدار محسوب می‌شوند.

پیاده‌راه‌ها کارکردها و مزایای متعددی دارند. در پیاده‌راه‌ها مردم با طیب خاطر خرید کرده و پرسه می‌زنند. این ویژگی در تمدن اعصاب شهروندان و در جذب گردشگران نقش موثری دارد. بدیهی است که پیاده‌راه‌ها در نقاط مختلف جهان باعث افزایش تعامل اجتماعی و رونق کسب و کار شده‌د در کاهش ترافیک خودرو و آلودگی، ارتقای سلامت و رفاه مردم نقش کلیدی دارند.

پیاده‌راه‌ها علاوه بر تأمین فضای ایمن برای شهروندان و رونق یافتن فعالیت‌های فرهنگی و فروشگاه‌ها در کاهش آلودگی‌های صوتی و آفت‌شناسات شهری موثر است. به عبارتی پیاده‌راه‌ها تنها جنبه‌ی زیبایی و رفاهی دارند، بلکه در سلامت، اقتصاد، محیط زیست و هویت شهری نقش بسزایی ایفا می‌کنند.

پیاده‌راه‌ها را می‌توان از جنبه‌های اجتماعی، اقتصادی، زیست‌محیطی و شهری بررسی کرد:

۱. ارتباط اجتماعی و فرهنگی

پیاده‌راه‌ها فضایی برای تعامل مردم، تجمعات فرهنگی، بازارهای خیابانی و فعالیت‌های هنری فراهم می‌کنند و باعث افزایش امنیت اجتماعی می‌شوند؛ چون حضور دائم عابرین فن نفس‌مراقت طبیعی از فضایی‌اجامی‌کنند.

۲. تسهیل تردد و دسترسی

امکان دسترسی آسان و امن به فروشگاه‌ها و مراکز فرهنگی و خدمات شهری را فراهم می‌کند.

۳. تقویت اقتصاد محلی

مغازها، کافه‌ها و کسب و کارهای کوچک در پیاده‌راه‌ها رونق می‌گیرند. گردشگران و نوایز دیدکنندگان برای پیاده‌روی و خرید به این فضاها جذب می‌شوند.

۴. زیباسازی شهر و تقویت هویت شهری

معماری و طراحی پیاده‌راه‌ها، نماهای شهری و هویت و زیبایی بصری شهر را افزایش می‌دهد. مسیرهای جذاب و امن، تجربه‌ی شهری دلپذیرتر ایجاد می‌کنند.

برای نمونه می‌توان از پیاده‌راه خیابان استقلال (استانبول) نام برد که طول آن نزدیک به یک و نیم کیلومتر است که قلب تپنده‌ی شهر جهانی استانبول شناخته می‌شود و به عنوان یکی از خیابان‌های مجلل شهر با فروشگاه‌های لوکس، سفارت‌خانه‌هاو کافه‌های شیک به‌شمار می‌رود.

خیابان استقلال ترکیبی از تاریخ، فرهنگ و مدنیت است. در این خیابان می‌توان انواع فروشگاه‌های برندهای بین‌المللی و محلی، کافه‌ها، رستوران‌ها، کتاب‌فروشی‌ها، گالری‌های هنری، سینماها و تئاترها را یافت. ساختمان‌های تاریخی با معماری نئوکلاسیک و عثمانی در دو طرف خیابان قرار دارند که جلوه‌ای خاص به آن بخشیده‌اند.

یکی از نمادهای خیابان استقلال، ترموای قرمز رنگی است که می‌تواند تکسیم تا ابتدای تونل آن طرف پیاده‌راه حرکت می‌کند و میدان هوای استوازی یک به این مسیر می‌بخشد. پیاده‌روی در خیابان استقلال تجربه‌ای فراموش‌نشده‌ی برای هر گردشگری است و یکی از شلوغ‌ترین مناطق استانبول به شمار می‌رود. پیاده‌راهی که در طول روز و شب مملو از جمعیت است و گردشگران را از نقاط مختلف جهان به سوی خود می‌کشاند. در طول تعطیلات و مناسبت‌های خاص، خیابان استقلال میزبان جشن‌ها، کنسرت‌ها و نمایشگاه‌های فرهنگی است. این کارکرد یک پیاده‌راه است که چقدر در جذب توریسم و پویایی اقتصادی مغازها و نشاط اجتماعی در فضای شهری نقش و کارکرد موثری ایفا می‌کند.

یکی دیگر از معروف‌ترین پیاده‌راهی دنیا خیابان کامرشل وین (اتریش) است که ترکیبی از فروشگاه، فضای سبز و رستوران‌های رنگارنگ آن است. علاوه بر نمونه‌های جهانی فراوان می‌توان پیاده‌راه‌های داخلی اشاره نمود که جاذبه‌های منحصر به فردی برای شهروندان ایجاد می‌کنند.

به‌عنوان مثال پیاده‌راه ولی عصر، تهران که طولانی‌ترین خیابان ایران به شمار می‌رود و در حال حاضر بخشی از آن به پیاده‌راه تبدیل شده‌است. ایجاد فضای سبز، طراحی و تعیبهی نیمکت‌های جذاب و ایجاد مسیر امن برای پیاده‌روی باعث افزایش تعامل اجتماعی و کاهش ترافیک در بخش‌هایی از خیابان شده است. همچنین پیاده‌راه تربیت و بازار تبریز یکی دیگر از پیاده‌راه‌های جذابی است که مسیرهای تاریخی با معماری سنتی و امکان پیاده‌روی امن و رونق کسب و کارهای کوچک و جذب گردشگر از کارکردهای عیان آن است. پیاده‌راه سبزه‌میدان زنجان یکی از پروژه‌های شاخص در بافت تاریخی این شهر بود که با هدف ارتقای کیفیت زندگی شهری، تقویت هویت فرهنگی و رونق اقتصادی منطقه طراحی و اجرا شده بود. این پیاده‌راه از میدان انقلاب آغاز شده و تا سبزه‌میدان ادامه دارد. مسیر سنگ‌فرش شده با طراحی مناسب، فضای امن و جذابی برای پیاده‌روی ایجاد کرده‌بود. در این مسیر، فروشگاه‌های متنوعی از جمله صنایع دستی زنجان مانند مالبه و چاقو و چاقو و صنایع دستی دیگر وجود دارد که به رونق اقتصادی منطقه کمک می‌کند. از جاذبه‌های اطراف پیاده‌راه سبزه‌میدان می‌توان به مسجد جامع زنجان اشاره کرد. **ادامه در ستون چپ صفحه‌ی ۴**

به هر حال یک انتظاراتی هم از شهری مثل زنجان داریم و این عدم استقبال مورد انتظار ملال‌آور است. با توجه به اینکه فرهنگان یک فضای بسیار زیبایی فرهنگی است و وقتی مسافری از قطار پیاده می‌شود، از وسط یک مجموعه‌ی فرهنگی عبور می‌کند و از دل کتاب‌فروشی می‌گذرد و وارد شهر می‌شود و دوباره بخوابد! قطار برگردد از همان مرکز فرهنگی می‌گذرد و سوار ترن می‌شود و می‌رود، بنابراین انتظار این است که تردد حضورها بیشتر باشد. در کجا و در کدام شهری یک چنین وضعیت منحصر به فردی وجود دارد؟ برای همین است من انتظار دارم حجم استقبال عمومی رو به‌ترتید باشد.

خانواده‌ها که اگر می‌خواهند بچه‌های‌شان غیر از آن مهارت‌های تحصیلی که در آموزش و پرورش یاد می‌گیرند، مهارت‌های زندگی اجتماعی و مسئولیت‌پذیری و همزیستی را یاد بگیرند و زندگی گروهی را درک کنند، باید به این باور برسند که راهی جز حضور در مراکز و موسسات فرهنگی، آموزشی و مطالعه‌ی کتاب و پرورش فکری ندارند. باید در این مراکز فرهنگی حضور پیدا کنند و به بحث و یادگیری اهتمام نمایند. نظرات انتقادی خود را مطرح کنند و به چالش‌های فکری بپردازند... همه‌ی این‌ها از دل کتابکده‌ها و مراکز فکری، فرهنگی می‌گذرد و سعادت عمومی ایجاب می‌کند که ما چنین موقعیت‌هایی را از دست ندهیم. جا دارد تأکید بکنام که با همه‌ی این کاستی‌ها من هنوز ناامید نیستم و امیدوارم یک مقدار مردم استقبال کنند و یک مقدار هم مقامات و مسئولین دست از این رفتارها و ممانعت‌های بی‌جا، بردارند. اجازه بدهند آن‌هایی که وقاع‌امی خواهند برای کشورشان شهر و دیار آبا و اجدادی‌شان خدمت کنند، با خیال راحت و بدون وا همه و نگرانی کار کنند. مادر

این ده‌سال نشان دادیم که هیچ قصوری نداشته‌ایم پس بهتر است به کسانی که دغدغه‌ی فرهنگ و توسعه‌ی فرهنگی دارند اعتماد کنند و امور را به خود آن‌ها تفویض نمایند. اگر هم روزی اتفاق غیرمنتظره‌ای رخ داد، گردن ما در قبال قانون پارکتر از مو خواهد بود. احترام و اعتماد متقابل باعث بالندگی و توسعه‌ی می‌شود و بعد از این همه، انتظار می‌رود به‌همدیگر اعتماد کنیم و احترام بگذاریم.

با این اوصاف جای امیدواری و اسباب خرسندی است. امیدوارم روند رو به رشد شما شتاب بیشتری بگیرد. جناب مهدی‌زاده در حال حاضر کدام بخش از فعالیت‌های فرهنگی هنری شما پررنگ‌تر و سودآورتر از بقیه‌ی بخش‌هاست، چه تحلیلی در این باره دارید؟

واقعیت امر این است که تراز مالی ما در این ده ساله منفی بوده، یعنی هر وقت پایان‌سالی مالی مجموعه را بررسی می‌کنیم می‌بینیم رشد منفی داشته‌ایم و هنوز به آن حالت مسالوی هم نرسیده‌ایم ولی خوشحالم از این که این نارتزای رفی می‌شود و کم‌کم اوضاع بهتر می‌گردد ولی آن طوری که شما هم فرمودید نیست.

اینکه کدام بخش از فعالیت‌های ما پررنگ‌تر است باید بگویم مثلاً در شهریور ماه بخش نوشت افزار ما پرفروش‌تر می‌شود و یا در مناسبت‌های خاص هدایای فرهنگی ما فروش بیشتری دارند و بخش کتاب نیز در فصل زمستان نسبت به تابستان فروش بیشتری پیدای می‌کند. البته کتاب‌های کودک و نوجوان نیز در فصل تابستان رونق بیشتری می‌گیرند. نهایت‌امر اینکه اوضاع مایوسه‌در نوسان است و تراز سالی مالی ما تا به امروز منفی بوده است و البته ظاهراً این متبلا به اکثر کتاب‌فروشی‌های زنجان است و مناسبت‌ها و اوضاع کتاب و مشاغل فرهنگی سر و سامانی پیدا بکنند. وقتی که حقوق کارگر در حدود ۳۵ درصد افزایش پیدای می‌کند تورم بیدار می‌شود و همواره پیش‌تاز عرصه می‌گردد و طبیعی است که اجاره‌بهای فرهنگان هم یک‌دفعه ۵۰ درصد افزایش پیدا کند و این در شرایطی است که سود حاصل از فروش ما ۲۵ درصد است و در مقایسه با تورم و افزایش روزافزون قیمت‌ها عقب هستیم و همین ناترازی ما، عیان می‌کند.

چاری کار چیست، چه تدابیری باید اتخاذ کرد تا در این وادی دوام آورد؟

برای جبران مسئله‌ما با کارخانجات و دانشگاه‌ها از تباط گرفتیم و تقاضای همکاری کردیم که به صورت بن فرهنگی، با ما کار کنند، یعنی یک درصدی را ما تخفیف بدهیم و یک درصدی هم آن‌ها تحت عنوان بن فرهنگی برای ارائه به فرزندان کارکنان و کارگران‌شان بدهند و این باعث فعالیت چرخه‌ی نشر و فروش کتاب می‌شود و گر نه ما به امید دولت بمانیم کارمان ساخته است، چون دولت خودش آن قدر خفزه و سوراخ‌سنبه دارد که چیزی از آن به ما نمی‌ماسد و در یک کلام، آبی از دولت برای ما گرم نمی‌شود. بنابراین خود مردم و جامعه باید وارد این وادی شوند و کاری برای ارتقای سطح شعور و آگاهی خود بکنند. حتی اگر ما بتوانیم فقط یک درصد سود جامعه شعور اجتماعی

کلاه‌مان پس‌معر که است

ادامه‌ی گفت‌وگو با مدیر مجموعه‌ی فرهنگان

عکس‌ها: حامد رحمتی

و قدرت تجزیه و تحلیل مردم و مولفه‌های مرتبط با آن را تقویت کنیم کاری کرده‌ایم کارستان. این چیزها با کتاب و مطالعه و مباحث علمی و مسینار و سمپوزیوم میسر می‌شود، به‌بخشنامه و دستورات دولتی. بنابراین ما باید در این راستا تلاش کنیم و در یک کنش سازمان یافته‌ی همگانی فضا را برای بالیدن فراهم سازیم. **جناب مهدی‌زاده از توضیح‌تان پیداست که نوع تعامل و مواجهه‌ی دستگاه‌های فرهنگی استان با شما از وضعیت مناسبی برخوردار نیست، شما چه انتظارات و پیشنهادهاتی برای آن‌ها دارید، چون دستگاه‌های دولتی بخش موثر این تجربه‌ی فرهنگی هستند و می‌توانند در پیشبرد امور، شما را همراهی کنند بنابراین باید چه کارهایی را انجام دهند و دست از کدام کارها بکشند؟**

جناب نجاری اداره کل فرهنگ و ارشاد استان همراهی خوبی با ما دارد، با راه‌آهن زنجان هم تعامل خوبی داریم. هم مدیرعامل هم معاونین ایشان خیلی هوای ما را دارند. منتهای پالیس راه‌آهن زنجان تلفی نادرستی از کار و محدوده‌ی فعالیتت ما دارد، چون در دل راه‌آهن قرار گرفته‌ایم آن‌ها فکر می‌کنند ما در دامنه‌ی دولتی تعریف شده و کار می‌کنیم، بنابراین آن‌ها برای ما خط و ربط‌ها را معین می‌کنند، طبق تلفی آن‌ها، ما نباید خیلی کارها را انجام بدهیم، همه چیز باید به شکل کاملاً اداری اجرا شود، مدام تذکر می‌دهند و فلان و وصار. جلسات ما با چالش‌هایی مواجه می‌شود که شایسته‌ی آن نیست و قس علی‌هذا. این دوستان باید اجازه بدهند مادر فروشگاه و مجموعه فرهنگان از بتانسلیل‌ها و توانایی‌های فرهنگی آن بهره‌مند شویم و محدودیت‌های بیخودی درست نکنند. همچنین جا دارد اشاره کنم که شهرداری زنجان هم همکاری و چنلتالی با ما ندارد، حتی سازمان سیما منظر برای تبلیغات شهری، مبلغ گزارفی از ما مطالبه می‌کند که خارج از حد توان کتابفروشی‌هاست. امیدوارم به این نتیجه برسند که بخش بزرگی از وظایف و رسالت فرهنگی آن‌ها بر دوش ماست، بنابراین باید همکاری هم‌ملانه‌تری با ما داشته‌باشند. از ظرفیت‌های فرهنگی ما، هم حمایت کنند. هم استفاده ببرند.

با شبک‌ی کتابفروشی‌های شهر و استان چه روابطی دارید، آیا از حال و احوال هم باخبرید و چه طرحی برای برونرتف از بحران مخاطب می‌توانید داشته

سعی کرده‌ایم به هر قیمتی سود نکنیم و خوشبختانه اخیراً با یک سری دوستانی آشنا شده‌ایم که اهل هنر و موسیقی و تئاتر و در کل پارستانهای حرفه‌ای و هنرمندی هستند و تقریباً دو ماهی است که سرویس خوبی ارائه می‌دهند و در حقیقت می‌شود گفت که خانواده‌ها هم استقبال خوبی از آن می‌کنند. ما تلاش می‌کنیم در این کافه حضور افراد به صورت خانوادگی باشد و در قالب خانواده در این کافه دور میز بنشینند و گپ بزنند. امیدوارم که «کافه راه» یک کافه‌ی نمونه در زنجان باشد.

آیا برگزاری آیین‌های بزرگداشت و برنامه‌های فرهنگی فاخر و فراگیر که کمابیش در این مجموعه انجام می‌پذیرد و نیز برپایی نمایشگاه‌های عکس و نقاشی و حتی اجرای موسیقی به صورت مختصر و با مخاطب خاص آیامی‌تواند در برونرتف از رکود و رخوت کلی این روزهای مجموعه کتابفروشی‌ها، نقش ایفا کند؟

برنامه‌ها و رویدادهای فرهنگی فاخر اعم از جلسات نقد و رومنایی کتاب بسیار تأثیر خوبی دارد و مردم هم طبیعتاً از چنین رویدادهایی استقبال می‌کنند. در رابطه با نمایشگاه‌های نقاشی، موسیقی و مواردی از این قبیل خیلی موفق نبوده‌ایم آن هم به خاطر همین محدودیت‌هایی که برای ما ایجاد کرده‌اند. اگر محدودیت‌ها بر طرف شوند ما می‌توانیم در طول هفته یا بعضی از روزهای هفته در کافه، موسیقی، تئاتر و موضوعاتی از این قبیل را داشته باشیم. باید اجازه بدهند ما کار خود را با با خیال آسوده انجام دهیم. نه اینکه هر کاری که می‌کنیم باید به چند جا پاسخگو باشیم. اجازه‌ی نشو و نما به ما نمی‌دهند و اگر شرایط مهیا باشد می‌توانیم به سهم خود مان در جلب رضایت عمومی نقش ایفا کنیم. امیدواریم آقای حمادی در اداره کل ارشاد ریزی‌هایی با راه‌آهن و پلیس آن و حتی با اماکن انجام بدهند تا ما بتوانیم آن‌گونه که شایسته است و در حیطه‌ی وظایف و اهداف فرهنگی ما تعریف شده کارهای خود را انجام بدهیم. فراموش نکنیم، زنجان یکی از استان‌هایی است که بتانسلیل بالای برای شکفتن دارد ولی متأسفانه شرایط برای شکفتن آن فراهم نشده، امیدوارم به چنین فراهم‌های برسیم و در یک شبک‌ی فرهنگی شایسته‌ای نشو و نما کنیم.

امیدوارم با توجه به گشایش‌هایی که در سطح فرهنگی در حال وقوع هست بتوانیم برنامه‌های خود را بدون هیچ مشکلی در مجموعه فرهنگان پیاده کنیم. از موسیقی فاخر و تئاتر کافه‌ای گرفته تا اجرای برنامه‌های تئاتر در محوطه‌ی راه‌آهن و در آن فضای میدانی‌ای که ورودیه‌ی فرهنگان محسوب می‌شود، چندانی باهم نداریم. امیدوارم یک روز نود‌هایی مثل اداره کل فرهنگ و ارشاد یا خود اتحادیه، انسجامی را ایجاد کنند و ناشرین و کتابفروشی‌ها در سایه‌ی آن بتوانند همدیگر را هر سه ماه یک بار ببینند و از مشکلات همدیگر باخبر شوند و برای رتق و فتق آن همتی بکنند.

جناب مهدی‌زاده، کافه کتاب داخل مجموعه فرهنگان چه و نقش و تأثیری می‌تواند در جذب مخاطب و مشتری داشته‌باشد؟

کافه‌ها در مجموعه‌های فرهنگی نظیر ما شهر کتاب‌ها تأثیر به‌سزایی در جلب و جذب مخاطب دارند. یعنی الان کتاب فروشی‌ها باید کارکردشان عوض بشود. مخاطب دیگر به کتاب فروشی‌ها نمی‌آید مگر اینکه ما جاذبه‌هایی داشته‌باشیم تا مخاطب را به صحنه بکشانیم و آن‌ها را به این فضاها راغب کنیم تا وقت‌شان را در این محیط و مجموعه‌ها بگذرانند. در نهایت کتاب و یا هر کالای فرهنگی هنری جذابی را خریداری بکنند. به همین دلیل در مجموعه‌ی ما، هم کافه کتاب خیلی مهم است و تأثیر به‌سزایی در جلب و جذب مخاطب دارد. باید اعتراف بکنم که ما در سال‌های گذشته متأسفانه در این رابطه خیلی موفق نبوده‌ایم، چرا که نتوانسته بودیم پارستانهای خوبی را جذب بکنیم. چون ما یک سری محدودیت‌هایی داریم و از آنجایی که در کافه‌ی ما استعمال سیگار و قلیان، ممنوع است، بالطبع این محدودیت باعث کاهش مشتری می‌شود ولی چون هدف ما بهینه‌سازی محیط برای عموم است

آبکینه

اصرار به تخریب گرده‌داغ

توسط عده‌ای ناشناس

لجاجت آشکار با شهروندان معترض

سرچشمه - پدیدم، کوه‌نگاری یلسنگ (چیلیمان سنگ‌ها برای ایجاد طرح یا نوشته در دامنه‌ها و ارتفاعات) به‌ظاهر فعالیتی تبلیغی بی‌خطر تلقی می‌شود اما از دیدگاه علمی، این‌کاری می‌تواند آسیب‌های قابل توجهی به اکوسیستم‌های کوهستانی وارد کند.

سنگ‌ها در طبیعت تنها اجسام بی‌جان نیستند؛ بلکه در حفظ تعادل خاک، جلوگیری از فرسایش، نگهداری رطوبت و ایجاد زیستگاه برای گیاهان و جانوران کوچک نقش اساسی دارند. جابه‌جایی آن‌ها این چرخه را بر هم می‌زند و روند طبیعی فرسایش و بازسازی پوشش گیاهی را مختل می‌سازد.

از سوی دیگر، تغییر چهره‌ی کوهستان‌ها رزش زیباشناختی و علمی مناظر طبیعی را خدشه‌دار می‌کند. بر اساس اصول حفاظت از محیط‌زیست، هرگونه حضور انسانی در طبیعت باید با کمترین مداخله همراه باشد. بنابراین، به‌جای تغییر چهره‌ی کوه با سنگ‌باید با آموزش و رفتار مسئولانه، به پاسداری از این میراث طبیعی بپردازیم و به این فهم برسیم که کوه‌ها نیازمند احترام‌اند. نقش‌زدن و بر هم زدن نظم طبیعی آن.

پدیدم، کوه‌نگاری این رفتار ستیزه‌جویانه با طبیعت با اینکه در دهه‌های اخیر در ایران منسوخ شده ولی صبح روز پنجشنبه (۱ آبان) عده‌ای کوه «گرده داغ» را در ضلع شمالی شهر برای ترمیم کوه‌نوشته‌ای آتش زده و بخشی‌هایی از نوشته را با پودر آهک که ماده‌ای خطرناک برای طبیعت محسوب می‌شود آلوده کرده‌اند.

مدیر کل منابع طبیعی استان به همراه معاون خود و چند تن از شهروندان، در همان روز با حضور در محل، مانع از ادامه‌ی تخریب کوه شدند. ولی همان افراد ناشناس روز جمعه (۲ آبان) با حضور مجدد در دامنه‌ی کوه دوباره به کار تخریب و تصرف در طبیعت مبادرت نموده و دوباره توسط مدیر کل و محافظان منابع طبیعی جلوی این تعرض گرفته شد ولی در نهایت آن‌ها با آتش‌زدن بخشی از کوه ریختن پودر آهک برای از بین بردن گیاهان محلوده‌ی کوه نوشته و سپس رنگ پاشی بر نوشته‌ی خود، تذکر سازمان‌ها و نهادهای مربوطه را به هیچ‌انگاشته و با دهن کجی آشکار بر مسئولان مربوطه، بر تصرف و تخریب کوه، تقطعی پایان گذاشتند.

انتظار می‌رود مسئولان امر با متصرفان و مجرمان امر برخورد قانونی کرده و جلوی هرگونه دخل و تصرف منابع و اراضی ملی برای همیشه گرفته شود.

گفتنی است شهرداری زنجان و اداره کل منابع طبیعی استان اقدام این افراد غیرقانونی و مجرمانه دانسته و منکر صدور هر گونه مجوزی برای این دخل و تصرف شدند. انتظار می‌رود افراد و اشخاصی که در زمینه‌های متعدد قصد تبلیغات محیطی دارند به جای تخریب محیط زیست و جابجایی دهاتن سنگ و برهم زدن نظم طبیعی و تخریب طبیعت، از تجهیزات و تکنولوژی مدرن اعم از دستگاه لیزر نوشتاری و طراحی‌های مدرن بهره گرفته و قدرت تبلیغی و تأثیرگذاری خود را به شکل فزاینده‌ای افزایش دهند.

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس: عده‌ای با تخریب دولت و رئیس جمهور، کشور را فدا می‌کنند

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی گفت: تعلیمی که تخریب دولت و رئیس جمهور، مردم و نظام اسلامی را فدای تفکرات خاص جناحی خود می‌کنند به گزارش ایران‌نازیس جمهور، در جلسه

گذشته هیأت دولت از ایجاد و تشدید اختلافات در داخل کشور ابراز نگرانی کرد و در سخنانی گفت: «بنده نگرانی جدی از بابت توطئه افکنی آمریکا و دیگران ندارم، چرا که دشمنی آنان با جمهوری اسلامی آشکار است. در عین حال به شدت از ناحیه ایجاد و تشدید اختلافات، دامن زدن به قطب‌بندی‌های کاذب و تخریب یکدیگر در داخل نگران هستم.» همچنین رئیس جمهور در ادامه تأکید کرد: «برخی به جای تحکیم همبستگی، اتحاد و وفای با همدیگر، به شکل مستمر در حال تخریب، سیاه‌نمایی و زیر سوال بردن همه چیز هستند؛ این در حالی است که مهم‌ترین دستاورد جنگ تحمیلی ۱۲ روزه اتحاد مقدس بین مردم و حاکمیت بود که رهبر معظم انقلاب هم به آن اشاره و به حفظ آن تأکید فرموده بودند. اما حدود ۴ ماه پس از این جنگ، به گفته اکثر کارشناسان با اقبال و تقویت‌های سیاسی جامعه نشان می‌دهد میزان حداقلی از اتحاد مقدس باقی مانده که باید برای حفظ این میزان از همه ظرفیت‌ها بهره برد. در همین زمینه حامی‌های گلی عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی گفت: لزوم برخورداری از اتحاد و انسجام و حفظ آن فقط مختص ایران نیست بلکه هر کشوری برای رسیدن به اهداف ترسیم شده، دستیابی به چشم اندازها و منافع ملی، واگرایی را کنار گذاشته و به سمت همگرایی حرکت می‌کند. چرا که در هر کشوری اگر واگرایی فزونی یافته و همگرایی لازم ایجاد نشود، رسیدن به اهداف مورد نظر سخت خواهد بود. بی‌گمانی با بیان اینکه اتحاد و وحدت در دین اسلام هم وجود دارد، افزود: این موضوع نیاز به کشوری است و امام راحل و رهبر معظم انقلاب هم بارها به موضوع انسجام و وحدت بین مسلمانان به ویژه مردم کشورمان تأکید کردند و وفای ملی و دوری از تخریب هم شعار اجرایی دولت چهارم بوده و هست. اما برخی از دوستان در داخل کشور، وحدت و وفای را زامتی قبول دارند که منافع خودشان، حزبان و منافع افراد مورد نظر آنها تأمین شود. نماینده مردم خانبانده در مجلس تصریح کرد: متأسفانه در فضای مجازی، محافل مختلف مراسم‌ها و زمانی که برخی صاحب تریبون‌ها از این جایگاه صحبت می‌کنند، سخنانی از آنها شنیده می‌شود که خلاف وحدت و وفای ملی است. در حالی که اگر همه ارکان کشور از جمله دولت، مجلس، قوه قضائیه و سایر نهادها و سازمان‌ها، به این باور برسند که همه ما برای یک کشور هستیم و همه ما یک هدف داریم و آن حفظ نظام مقدس جمهوری اسلامی است و پایه این نظام مردم هستند، قطعاً از این واگرایی‌ها، تفرقه افکنی‌ها و تخریب دولت و رئیس جمهور دست خواهیم کشید. کتبی بی‌گمانی ادامه داد: هر چقدر به این واگرایی دامن بزنیم، مردم متربکب استیاده می‌شوند و هر چقدر به سمت همگرایی، اتحاد و انسجام حرکت کنیم، سبب کمک به حل مشکلات و نظام مسائل جامعه خواهیم شد. البته اختلاف سلایقه و تشتت آراء و نظرات در کشور وجود دارد که طبیعی است.

گفته‌های هیأت دولت از ایجاد و تشدید اختلافات در داخل کشور ابراز نگرانی کرد و در سخنانی گفت: «بنده نگرانی جدی از بابت توطئه افکنی آمریکا و دیگران ندارم، چرا که دشمنی آنان با جمهوری اسلامی آشکار است. در عین حال به شدت از ناحیه ایجاد و تشدید اختلافات، دامن زدن به قطب‌بندی‌های کاذب و تخریب یکدیگر در داخل نگران هستم.» همچنین رئیس جمهور در ادامه تأکید کرد: «برخی به جای تحکیم همبستگی، اتحاد و وفای با همدیگر، به شکل مستمر در حال تخریب، سیاه‌نمایی و زیر سوال بردن همه چیز هستند؛ این در حالی است که مهم‌ترین دستاورد جنگ تحمیلی ۱۲ روزه اتحاد مقدس بین مردم و حاکمیت بود که رهبر معظم انقلاب هم به آن اشاره و به حفظ آن تأکید فرموده بودند. اما حدود ۴ ماه پس از این جنگ، به گفته اکثر کارشناسان با اقبال و تقویت‌های سیاسی جامعه نشان می‌دهد میزان حداقلی از اتحاد مقدس باقی مانده که باید برای حفظ این میزان از همه ظرفیت‌ها بهره برد. در همین زمینه حامی‌های گلی عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی گفت: لزوم برخورداری از اتحاد و انسجام و حفظ آن فقط مختص ایران نیست بلکه هر کشوری برای رسیدن به اهداف ترسیم شده، دستیابی به چشم اندازها و منافع ملی، واگرایی را کنار گذاشته و به سمت همگرایی حرکت می‌کند. چرا که در هر کشوری اگر واگرایی فزونی یافته و همگرایی لازم ایجاد نشود، رسیدن به اهداف مورد نظر سخت خواهد بود. بی‌گمانی با بیان اینکه اتحاد و وحدت در دین اسلام هم وجود دارد، افزود: این موضوع نیاز به کشوری است و امام راحل و رهبر معظم انقلاب هم بارها به موضوع انسجام و وحدت بین مسلمانان به ویژه مردم کشورمان تأکید کردند و وفای ملی و دوری از تخریب هم شعار اجرایی دولت چهارم بوده و هست. اما برخی از دوستان در داخل کشور، وحدت و وفای را زامتی قبول دارند که منافع خودشان، حزبان و منافع افراد مورد نظر آنها تأمین شود. نماینده مردم خانبانده در مجلس تصریح کرد: متأسفانه در فضای مجازی، محافل مختلف مراسم‌ها و زمانی که برخی صاحب تریبون‌ها از این جایگاه صحبت می‌کنند، سخنانی از آنها شنیده می‌شود که خلاف وحدت و وفای ملی است. در حالی که اگر همه ارکان کشور از جمله دولت، مجلس، قوه قضائیه و سایر نهادها و سازمان‌ها، به این باور برسند که همه ما برای یک کشور هستیم و همه ما یک هدف داریم و آن حفظ نظام مقدس جمهوری اسلامی است و پایه این نظام مردم هستند، قطعاً از این واگرایی‌ها، تفرقه افکنی‌ها و تخریب دولت و رئیس جمهور دست خواهیم کشید. کتبی بی‌گمانی ادامه داد: هر چقدر به این واگرایی دامن بزنیم، مردم متربکب استیاده می‌شوند و هر چقدر به سمت همگرایی، اتحاد و انسجام حرکت کنیم، سبب کمک به حل مشکلات و نظام مسائل جامعه خواهیم شد. البته اختلاف سلایقه و تشتت آراء و نظرات در کشور وجود دارد که طبیعی است.

ادامه‌ی یادداشت از ستون آب (صفحه ۳)

که یکی از آثار تاریخی مهم شهر که در مسیر پادبهره قرار دارد. بازار سنتی زنجان که ورودی‌های مختلف بازار در نزدیکی پادبهره واقع شده‌اند، موزه مرغان نمکی که یک موزه‌ای باستان‌شناسی است در حوالی پادبهره قرار دارد و نیز عمارت دارایی که یکی از بناهای تاریخی شهر که در اطراف پادبهره به شمار می‌رود. شوربختانه این پادبهره چند روز گذشته با حضور استاندار و مقامات مسئول استان بازگشایی شد و سهم ناچیز شهروندان زنجان از پادبهره از آن‌ها بازگرفته شد و این خیابان سیصد متری دوباره عرصه‌ی تاخت و تاز توپبیل‌ها و موتور‌ها گردید تا شهر به صورت کامل زیر سلطه‌ی وسایل نقلیه برود. اگر چه قبل از آن نیز تردد غیرمجاز خودروها، موتورسواران و دوچرخه‌سواران امنیت و آرامش عابران را از آنها سلب کرده بود ولی این بار باقی ماندنی آن نیز به تصرف خودروهای شهری درآمد. واقعیت امر اینک چنین تصمیم و اقداماتی به وضوح نشان‌دهنده‌ی تفکر کهنه و ضعف بینش و فقدان نگاه تازه در امور شهری و تضاد عیان با الزامات شهری معاصر و مدیریت شهری جدید است. فراموش نکنیم پادبهره سبزه‌میان زنجان با ترکیب زیبایی‌شناسی، تاریخ و فرهنگ، فضایی مناسب برای پیاده‌روی، خرید سوغات و تعامل اجتماعی فراهم کرده بود که به یک باره همه چیز به فنا رفت.

شهردار زنجان:

سبزه میدان، بی نظیر ترین میدان ساخته شده‌ی کشور پس از انقلاب است

شامل رویدادهای مردمی و سخنرانی‌هایی در قالب رویداد ملی پاییز است. معارن امور مالی و اقتصادی شهرداری زنجان نیز در ادامه به اهمیت و نقش سبزه میدان در مرکز شهر زنجان اشاره کرد و گفت: این مکان نه تنها یک نقطه سبز و دیدنی است، بلکه به عنوان یک نقطه عطف و اتصال میان بافت‌های تاریخی و فرهنگی شهر از جمله رختشویخانه، حسینیه اعظم، بازار، خانه ذوالفقاری، عمارت دارایی و مجموعه گردشگری و مذهبی شناخته می‌شود. سمانه شاددل افزود: این طرح در این محدوده می‌تواند نقش محوری در معرفی و جذب گردشگران و شهروندان داشته باشد و به عنوان قلب تپنده این مجموعه عمل کند. وی اظهار داشت: طبق برنامه‌ریزی‌ها رونمایی از بخش شمالی طرح قرار است در روزهای پنج‌شنبه و جمعه هفته جاری انجام شود.

شاددل افزود: در این مراسم، شهرداران کلاشهرها و روسای شورای شهر دعوت شده‌اند و از همه مسئولین و شهروندان خواسته‌ایم در این مراسم حضور یابند. وی اظهار داشت: هدف اصلی از این رویداد، معرفی و تبلیغ مجموعه تاریخی و مذهبی سبزه میدان است و در کنار آن، یک مستند روایتگری درباره مجموعه از رختشویخانه تا مسجد خاتم (مربوط به دوره قاجار) تهیه شده است که قرار است قبل از سفرهای نوروزی در بهمن ماه عرضه شود و پیش نمایش این مستند در مراسم روز پنج‌شنبه ارائه خواهد شد.

معاون شهردار زنجان گفت: در روز پنج‌شنبه، یکم آبان، برنامه‌های رسمی در سالن مهرانه برگزار می‌شود که شامل مراسم بهره‌برداری و توضیحات درباره ساخت بهره‌برداری پروژه است. وی اضافه کرد: همچنین، جشن ملی و مردمی با عنوان «رویداد ملی پاییز» در صحن سبزه میدان برگزار می‌شود که با حضور هنرمندان و مجریان کشوری و با هدف استقبال و پذیرایی از شهروندان، برگزار خواهد شد.

شاددل افزود: تلاش بر این است که این رویداد به خوبی معرفی و تبلیغ و از طریق فضای مجازی و بسترهای مختلف، سبزه میدان به شکل شایسته‌ای معرفی شود. وی در خصوص مغازه‌ها، گفت: تعداد ۶۱ مغازه در صحن جنوبی وجود دارد که با همکاری اتحادیه صنایع دستی، بیشتر آنها از طریق سامانه‌های قانونی واگذار شده و در مرحله عقد قرارداد قرار دارند.

معاون شهردار زنجان گفت: هدف از این اقدام، بهره‌برداری بهتر و ارائه هنرهای سنتی زنجان است، به خصوص حضور مهمانان داخلی و خارجی، و تانر و صنایع دستی زنجان بیشتر شناخته و بازار صنایع دستی فعال تر شود. وی خاطر نشان کرد: همچنین، برنامه‌ریزی شده است که در روزهای مراسم، صنایع دستی زنجان به بازدیدکنندگان و مهمانان عرضه شود تا مردم با هنرهای محلی آشنا شوند.

کریمی که قرار است غرب شهر را به سبزه میدان متصل کند و اقدامات زیرساختی دیگر مانند ساماندهی دکل‌های برق فشار قوی در حال اجراست تا اقتصاد شهری و گردشگری زنجان تقویت شود. وی بر اهمیت شناخت دقیق و صحیح از ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های شهر زنجان تأکید کرد و گفت: تلاش می‌کنیم این میراث ارزشمند را به درستی معرفی کرده و به نمایش بگذاریم و هدف نهایی ما شکوفایی و توسعه پایدار شهر است که با همکاری و همدلی تمامی مسئولان و شهروندان امکان‌پذیر خواهد بود. شهردار زنجان با تأکید بر اهمیت شهروند بودن و نقش فعال و مسئولانه در معرفی صحیح و مناسب شهردار زنجان، گفت: هدف نهایی، تحقق توسعه پایدار و شکوفایی شهر است که با همکاری و همدلی تمامی مسئولان و ساکنان امکان‌پذیر است.

وی خاطر نشان کرد: این نگاه بر اهمیت شناخت دقیق ظرفیت‌ها، زیرساخت‌ها و میراث فرهنگی و تاریخی زنجان تأکید دارد تا بتوان این شهر را بهتر معرفی کرد و به نمایش گذاشت و در نتیجه، نقش مؤثری در توسعه و آبادانی آن ایفا کرد.

شهردار زنجان اظهار داشت: در مجموع ۴۰۰ میلیارد تومان برای سبزه میدان هزینه شده است که بزرگترین پروژه‌های آفرینی شهر محسوب می‌شود. رئیس شورای اسلامی شهر زنجان نیز در این نشست ادامه داد: وظیفه همه ماست که رویدادهای شهری را به درستی روایت کنیم، چرا که روایت نادرست می‌تواند تصویر نادرستی از اتفاقات مثبت در شهر ارائه دهد. حسین حمزه‌لو پاک افزود: در دوره شورای ششم، تمرکز بر اجرای پروژه‌های مهمی مانند سبزه میدان بوده است. وی اظهار داشت: اگرچه در ابتدا نقش این پروژه چندان برجسته نبود، اما با اصلاحاتی که در حین اجرا انجام شد، امروز فاز شمالی این مجموعه در آستانه افتتاح قرار دارد و این موفقیت نتیجه تلاش‌های شهردار و تیم مدیریت شهری است.

این عضو شورای شهر همچنین به اهمیت مداخلات در بافت مرکزی شهر اشاره کرد و گفت: پروژه‌هایی مانند بازگشایی معابر و تبدیل آنها به مسیرهای گردشگری، نقش مهمی در بهبود فضای شهری ایفا کرده است.

حمزه‌لو پاک افزود: نمونه‌ای از این اقدامات، بازسازی حوزه‌های منتهی به بازار از میدان انقلاب تا میر کبیر است که سنگ‌فرش شده و به اتصال بهتر بازار کمک کرده است. وی با قدردانی از زحمات شهرداران و اعضای شوراهای گذشته در طول اجرای این پروژه، گفت: هدف اصلی این بود که شهر و نمان بتوانند در سریع‌ترین زمان از این مجموعه بهره‌مند شوند.

حمزه‌لو پاک اظهار داشت: مراسم افتتاحیه این طرح در روزهای پنج‌شنبه و جمعه این هفته برگزار می‌شود و

شهردار زنجان با بیان اینکه سبزه میدان این شهر بزرگترین و بی‌نظیرترین میدان ساخته شده در کشور پس از انقلاب است، گفت: فاز شمالی این طرح با برگزاری رویداد ملی پاییز طی روزهای یکم و دوم آبان ماه به طور رسمی افتتاح می‌شود. به گزارش ایران‌نا، منصور سلطانی محمدی روز سه‌شنبه در نشست خبری با اشاره به افتتاح فاز شمالی طرح سبزه میدان زنجان، افزود: این پروژه، بیش از ۳۰ سال پیش طراحی و پایه‌گذاری شده بود که طرح آن در سال ۱۳۹۴ در کمیسیون ماده پنج تصویب و به شهرداری زنجان ابلاغ شد.

وی اضافه کرد: پس از توقیفی در اجرای آن، کارهای عملیاتی مجموعه در دوره‌های شورای شهر و شهرداری با قوت آغاز شد و فاز جنوبی آن طی سال‌های گذشته به بهره‌برداری رسید.

سلطانی محمدی افزود: هدف نهایی، تکمیل و تحویل این مجموعه به شهروندان است تا شکوه با‌آفرینی شهری زنجان را برای شهروندان به نمایش بگذارد. وی اظهار داشت: در طراحی سبزه میدان، تلاش شده است تا این میدان به عنوان نماد شکوه و جلال شهر زنجان و محور گردشگری آن باشد.

شهردار زنجان گفت: این میدان بزرگترین و بی‌نظیرترین میدان ساخته شده در کشور پس از انقلاب است و فضای مناسبی برای برگزاری مراسم ملی و مذهبی دارد که با استقبال خوب مردم مواجه شده است.

شهردار: سبزه میدان زنجان بی‌نظیرترین میدان ساخته شده کشور پس از انقلاب است

نشست خبری شهردار زنجان

سلطانی محمدی افزود: در کنار آن، فضاهای تاریخی مانند خانه ذوالفقاری و عمارت دارایی به عنوان جاذبه‌های گردشگری در کنار مجموعه‌های فرهنگی و خدماتی از جمله تالار شهری و فرهنگسرا در حال تکمیل است.

وی اظهار داشت: همچنین ۶۱ مغازه در میدان ساخته شده که تاکنون ۵۸ مغازه واگذار شده است و در آینده به مراکز صنایع دستی و خدماتی تبدیل خواهند شد.

شهردار زنجان با بیان اینکه در حوزه بازآفرینی شهری، نکاتی درباره ارتفاع و طراحی میدان مطرح شده است، اضافه کرد: به‌طور خاص، در طراحی، میدان در سطحی پایین‌تر از بناهای تاریخی و مذهبی مانند مسجد جامع و ساختمان دارایی قرار گرفته است تا احترام به این بناهای تاریخی حفظ شود.

وی گفت: همچنین برنامه‌ریزی‌هایی برای اتصال سبزه میدان به مسیرهای گردشگری و معابر اطراف انجام شده است که این اقدامات در راستای محوریت میدان و توسعه زیرساخت‌های گردشگری شهر است.

سلطانی محمدی افزود: در ادامه پروژه‌هایی مانند شهیدان

معاون غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی زنجان در جمع خبرنگاران:

مطالبات معوق بیمه‌ای مهم‌ترین چالش تأمین دارو در استان

۸۰ درصد بار توزیع داروهای خاص و شیمی درمانی را بر دوش می‌کشد، خاطر نشان کرد: در حال حاضر حدود یک هزار و ۷۰۰ بیمار سرطانی، ۷۰۰ بیمار پیوندی، یک هزار و ۳۵۰ بیمار ام‌اس و نزدیک به ۷ هزار و ۴۰۰ بیمار مبتلا به سایر بیماری‌های خاص، از خدمات دارویی بهره‌مند می‌شوند. وی افزود: حضور مؤثر انجمن خیریه حمایت از بیماران مبتلا به سرطان مه‌راه باعث شده بیماران زیادی از استان‌های همجوار برای دریافت خدمات به زنجان مراجعه کنند و این موضوع، مسئولیت ما را سنگین‌تر کرده است.

معاون غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی زنجان با بیان اینکه کمبود حادی در داروهای تخصصی نداریم، اظهار کرد: کمبودهای موردی ناشی از تاخیر در تخصیص سهمیه (پلن) از سوی سازمان غذا و دارو با تاخیر در تخصیص و کنترل کیفیت است. وی در خصوص داروی انسولین گفت: هیچ کمبودی در استان وجود ندارد و گزارش‌ها نشان‌دهنده عدم دسترسی به برند خاصی است. محدودیت ارزی و توقف تولید جهانی برخی برندها از دلایل آن است و برندهای جایگزین خارجی و ایرانی موجود است.

دکتر بیگلری با اشاره به اینکه کمبود موقت واکسن آنفلوآنزا که در آغاز مهر وجود داشت، برطرف شده و هم‌اکنون به اندازه کافی موجود است، خاطر نشان کرد: در مورد شیر خشک نیز، شیر خشک‌های معمولی با تولید داخلی به میزان کافی موجود است. کمبود گزارش شده تنها در مورد «شیر خشک‌های رژیمی» اوارداتی است که سهمیه استان به صورت هفتگی و محدود تأمین می‌شود.

وی با اشاره به دستورالعمل جدید سازمان غذا و دارو برای کاهش سقف توزیع ماهانه شیر خشک، اظهار کرد: تأکید اصلی وزارت بهداشت، ترویج تغذیه با شیر مادر به عنوان کامل‌ترین غذا و سپس استفاده از غذاهای کمکی پس از شش ماهگی است و فرهنگ‌سازی در این زمینه در اولویت قرار دارد.

صادرات صنعتی استان زنجان در مسیر رشد قرار دارد

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان زنجان از رشد صادرات صنعتی استان در سال جاری و پیش‌بینی رونق صعودی آن در سال‌های آینده خبر داد.

به گزارش موج پیداری، احمد خدائوردی در نشست خبری با اصحاب رسانه که در سالن جلسات این سازمان برگزار شد، با اشاره به روز آمار و برنامه‌ریزی به وضعیت صادرات استان در نیمه نخست سال ۱۴۰۴ گفت: میزان صادرات با مبدا تولید در استان زنجان ۲۱۵ میلیون دلار بوده که اگرچه نسبت به رقم ملی که بیش از ۲۵ میلیون دلار است، محدود است، اما با توجه به تمرکز صنایع معدنی و فلزی در استان، ظرفیت رشد صادرات غیر نفتی استان به ویژه در بخش‌های معدنی و صنایع پایین دست مس، روی و سرب، بسیار بالاست.

خدائوردی با اشاره به تخصیص اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان بالغ بر ۳۳ هزار و ۶۶۲ میلیارد ریال بوده که از این میزان، حدود ۵ هزار و ۵۸۸ میلیارد ریال به صورت نقدی تخصیص یافته است.

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان زنجان ادامه داد: با این رقم نسبت به نیاز واقعی پروژه‌ها کمتر از سطح مطلوب است، اما با سیاست‌های انضباط مالی، تلاش کرده‌ام از منابع موجود به‌طور مؤثر و هدفمند استفاده کنم.

وی با بیان اینکه اعتبارات عمدتاً از منابع مختلفی مانند درآمدهای نفت و گاز، مالیات بر ارزش افزوده، اعتبارات استانی و منابع ملی تأمین می‌شود، خاطر نشان کرد: تخصیص مالیات بر ارزش افزوده به ۴۰ درصد